

Papes ornitoloģiskajā stacijā var mācīties par putniem un redzēt, kā tos gredzeno, stāsta putnu fotogrāfs Mikēlis Zalāns, kurš rokās tur parastos ķēģus. «Tos noķer tiklos un uz kājām uzliek metāla gredzentiņus. Tas nenodara putnam sāpes, bet cilvēkiem palīdz izsekot tā migrācijas ceļu»

Mikēlis Zalāns, putnu fotogrāfs

GRIEZI Mikēlis gribēja iemūžināt vairākus gadus. Maija vidū tas beidzot izdevies, taču nācies papūlēties. Iepriekšējā vakarā novērojuši vietu, kur dzirdēta putna dziesma, zēns ar tēti sešos no rīta devās turp. «Griezi ir grūti nobīdēt – tā ir mazāka par vīstu un slēpjas garajā zālē. Var tikai dzirdēt. Tāpēc mēs viņu izprovocējam, atskāņojot pašas balss ierakstu. Putns domā, ka tas ir konkurents, un nāk skatīties.»

12 gadus veco Mikēli daba aizrauj kopš bērnības, un pēdējo gadu laikā šī aizrašanās pāraugusi nopietnā hobijs – puisis uzņem brīnišķīgas putnu, dzīvnieku un zvaigžņu fotogrāfijas. Viņa ar kameru nokertais silis nesen ieguvis pirmo vietu Latvijas Dabas muzeja fotokonkursa *Mans putns 2021* bērnu konkurencē. «Viss sākās ar ceļojumu uz Izraēlu pirms četriem gadiem, kur redzēju tik daudz dzīvnieku!» Tur Mikēlim blakus nosēdās pupukiņš, šo putnu pēc cekuļa viņš jau toreiz pazina, un zēns vēlējās to iemū-

«Pagaidām esmu saticis 182 sugas, bet Latvijā ir ap 360 sugām»

žināt. «Tad sapratu, ka gribu vairāk interesēties par putniem.»

Vispirms viņš fotografēja ar telefonu, līdz kādos Ziemassvētkos tika pie pirmās kameras. Tā kalpoja trīs gadus, bet tad jaunajam fotogrāfam radās vēlme pēc kaut kā profesionālāka, un viņš sāka krāt naudu. Nopircis lielo fotoaparātu, tā iestatījumus viņš apguva, skatoties *YouTube* video. Pērn Mikēlis pieteicās arī fotopulciņā tehniskās jaunrades namā *Annas 2*. Pirms tam bildēja tikai putnus un dzīvniekus, bet, pulciņa

mudināts, viņš pievērsies arī zvaigžņiem. «Vispirms jāsaprot, ko tieši gribi fotografēt. Var vienkārši doties ārā un bildēt to, kas pa ceļam, bet, ja vēlies kaut ko specifisku, jāzina putna dzīves ritms.» Braucot rubeņos, Mikēlis jau saprata, kur un cikos riesta laikā var sastapt krāšņās astes īpašniekus. «Lidzi paņēmu matracīti, iesēdos krūmā un kādu pusstundu gaidīju, līdz putns nosēdīsies pietiekami tuvu.»

Tomēr viņa hobijs viss negriežas tikai ap fotografēšanu. Pat ja ar kameras aci iepriekš nesastaptu putnu fiksēt neizdodas, puisis ir apmierināts – savām acīm to ir redzējis. «Pagaidām esmu saticis 182 sugas, bet Latvijā ir ap 360 sugām, un to skaits pieaug.» Tieši lielā dažādība zēnu fascinē visvairāk. «Katrs suga ir citāda, un to ir tik daudz! Turklāt putnus var sastapt jebkur.» Visvairāk viņš vēlas satikt reti sastopamo citroncielavu. «Tās parasti ir pie Lubāna ezera. Šovasar centīšos tur aizbraukt un nofotografēt.»

No sākuma Mikēlis putnus apguva pašmācības ceļā – skatījās nofotografēto un gribēja uzzināt, ko sastapis, līdz uzzināja, ka

Grieze. «Manuprāt, viens no visgrūtāk nofotografējamajiem putniem. Viņu var bieži dzirdēt plāvās, bet ir ļoti jāpaveicas, lai redzētu»

Zvaigžņu kustība. «Attēlā redzams, ka visas zvaigznes griežas ap polārsvaigzni»

Zebiekste. «Ziemā uzzinājām, ka mūsu pagrabā dzīvo zebiekste. Man paveicās, ka viņa bija droša un ielaida mani tuvumā»

Latvijas Ornitoloģijas biedrībā iespējams piedalīties ornitologa Andra Dekanta vadītās lekcijās. «Tās ļoti palīdzēja iemācīties, ka katrs izskatās un uzvedas.»

Mikēlis fotografē katru dienu. Attālināto mācību laikā Rīgas Franču liceja skolnieks

Zīlītes pie barotavas. «Lielās zīlītes ir visbiežākās barotavu apmeklētājas»

Mednis. «Parasti medni ir grūti nofotografēt, bet, pateicoties putnotāju draugiem, uzzināju, ka mums tuvumā ir redzēts viens ļoti drošs mednis»

rāvis dēla hobijs, un nu putnu vērošana ir abu sirdslieta. ●

— Alise Zita Zeidaka

Vairāk fotogrāfiju iespējams aplūkot Mikēļa Instagram kontā @mzbirdphoto